

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Calvinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

18. Reuelatur enim ira Dei de cælœ super omnem impietatem & iniustitiam hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

darum substantia rerum, &c. Fides enim hominis iam iustificati habet pro obiecto res speratas, & respicit Deum vt remuneratorem in futuro, & vt adiutorem in presenti. Vnde

De spir. &
lit. c. 32.

August. *Fides ex qua iustus viuit, est qua postulat sapientiam à Deo, & postulat in fide nihil hesitans.*

De ciuit.
Dei lib. 19
cap. 4.

Et paulò post: *Iustus ex fide viuens sperat usque vitam eternam.* Rursus alio in loco: *Iustus ex*

fide viuit, quæ bonum, quod non videt, credendo querit. Neque enim esset iustitia fidei, si non esset absconditum, quod prædicatum crederemus, ait idem

Enarr. in
Psal. 109.
Ioan. 16.

alibi Augustinus. Sic Christus docuit dicens:

Spiritus S. arguet mūdū de iustitia, quia vado ad Patrem, &c. id est, (ait August. ibidem) Hac erit iustitia vestra, vt credatis in eum quem non videtis. In hoc ergo triplici sensu apud Paulum Iustus ex fide viuit.

18. *Reuelatur enim ira Dei de celo super omnem impietatem & iniustitiam hominum.*

HAc propositione confirmare Apostolus vult, quòd iustitia Dei in Euangelio reuelatur. Quum enim iustitia Dei, qua Deus credentes in eum iustos facit, omnem iniustitiam & impietatem à credentibus longissimè propellere ac remouere debeat: idem Euangelium, quod iustitiam & sanctitatem à credentibus requirit, docet erga impios & iniustos Deum suam iram ostendere, eosque iustissimis pœnis à Deo subijci. Agnoscit ipse Beza Apostolū hoc loco istud dicere velle.

Quasi

Quasi (inquit) hoc quoque retegatur per Euangelium. Nam proculdubio nihil aequè arguit mundum de peccato, atque lux Euangelij. Sed quum hinc manifestè sequatur, iustitiam Dei in Euangelio reuelatam, non summam illam esse Dei integritatem, sed illam quam Deus nobis largitur iustitiam, & totius vitæ nouitatem, huic iniustitia & impietati hominum contrariam; statim id quod concessit, ipsaque veritas ei extorsit, nouis suis appendicibus & correctionibus penitus subuertit Beza. Subiūgit enim verbis præcedentibus: *Sed hoc tamen est secundum quid. Nimirum quia irritatus Satan furit cum suis; quum alioquin arguere peccata, potius ad legis quam ad Euangelij ministerium pertineat. Quod ait Beza irritatum Satanam furere cum suis, & ex hac parte iram Dei in Euangelio patefieri, exponit postea hunc sensum habere, quod homines instigante Satana præcipientes in peccata ruunt. Sic enim paulò post scribit: Cedo vnde irasita Dei colligitur? Ex eo quod homines laxatis habent in omne scelus feruntur: quod liquidò apparebit, si quis ad præscriptum legis tum naturalis, tum Moysæ, vitam ipsorum exigat. Vult ergo in Euangelio iram Dei contra omnem iniustitiam reuelari quidem & patefieri, sed non ab ipso Euangelio, ad cuius ministerium non pertinet arguere peccata, verum ab euentu, quia Satan furit cum suis, & homines legem violant tam naturalè, quam in decalogo apud Moysen traditam. Quis non*

Sensus A.
postolici
corruptio.

non

non videt quàm insanum hoc paradoxum est, & à filo disputationis Paulinæ alienissimum? Primum enim, quæ hæc consequentia est: Ira Dei in Euangelio reuelatur, quia Satan furit, & homines in scelera præcipites ruunt? An nõ in lege naturæ, sub lege Moysaica, & passim toto orbe quū sine Deo in hoc mundo homines vixerunt, Satan furit perpetuò cum suis, hominésque laxatis habenis in omne scelus feruntur? An propterea ira Dei reuelatur de cælo, aut iræ divinæ de cælo apud tales homines vllus sensus est, aut vlla signa patefacta, sicut in Euangelio? Aut si apud eos quoq; omnes ira Dei de cælo reuelatur, quomodo hoc in Euāgelio fieri, quasi quiddam Euangelio proprium, aut certè in Euangelio valde illustre ac singulare, Apostolus commemorat?

Deinde quàm absurdè & impiè dicitur, *ad Euangelij ministerium non pertinere vt arguat peccata!* Quid hoc monstri est? Christus Dominus Euangelij præco ac minister primarius non fuit? *Ad euangelizandum pauperibus à Deo Patre missus non erat?* Ille verò peccata non arguebat? Omitto Scribas, Phariseos, reliquosque Iudæos, quorum hypocrisim, incredulitatem, variamque iniustitiam acerrimè & frequenter taxauit. Nonne in genere contra omnes impios iram Dei de cælo denuntiat? An non ira Dei de cælo est, *Ligatis manibus & pedibus mittite eum in tenebras exteriores?*

Euangelium arguit peccata.

Luc. 4.

Matt. 23.

res? quod illi dictum est, qui in nuptijs Filij
 Dei discubuit, non habens vestem nuptia-
 lem, charitatem scilicet, & illam Dei iusti-
 tiam quæ in Euangelio reuelatur, lexque
 Euangelica inprimis postulat. An non ira
 Dei de cælo est, *Seruum inutilem projicite in ce-* Matt. 25.
nebras exteriores? quod ei dictum est, qui do-
 nis gratiæ, fide, charitate, scientia, ad suum
 & aliorum profectû vsus non est, sed Dei gra- 2. Cor. 6.
tiam in vacuum accepit, nec operatus est iustitiam in Psal. 14.
torde suo, faciens opera bona, quæ preparauit Ephes. 2.
Deus vt ambulemus in illis. An non ira Dei de
 cælo est, *Tradidit eum tortoribus, donec redderet* Matt. 18.
vniuersum debitum? quod ei dictum est, qui le-
 gem charitatis fraternæ post acceptam pec-
 catorum remissionem violare auius est. An
 non ira Dei de cælo est, *Amen dico vobis, nemo* Luc. 14.
virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cenam
meam? quod de illis dictum est, qui partim
 ambitione, partim avaritia, partim carnis
 cura præpediti, doctrinæ Euangelicæ institu-
 tum non amplectuntur. Qua ergo fronte af-
 firmat Beza ad Euangelij ministerium non
 pertinere vt arguat peccata? An non omnes
 Christi conciones ad pietatem hortantur, à
 peccato deterrent? Sed nihil est hereti-
 corum paradoxis absurdus, dum specia-
 lem suam fidem contra omnes Scripturas sta-
 bilire modis omnibus contendunt. Probat
 ergo Apostolus iustitiam Dei in Euange-
 lio reuelari, quia ira Dei de cælo contra
 omnem

omnem iniustitiam in eodem reuelatur.

Consequencia autem quam Paulo Beza affingit, prorsus aliena & absurdissima est. Aduertit hoc ipse Beza, & vt rei absurditatem manifestam aliquo modo ve excusaret vel tolleret, proponit ipsemet hanc difficultatem, vt eam postea dissoluat. Sic enim post præcedentia prosequitur: *Sed quorsum hoc? Assumeret enim Paulus hoc ipsum quod est in questione positum, nempe sitne Euangelium potentia Dei ad salutem: id est, anper Euangelium Deus exerat virtutem suam seruandis hominibus.* Atqui probauit hoc Paulus, quia *Iustitia Dei in eo reuelatur ex fide in fidem.* Reuelata enim hæc Dei iustitia ex fide, & credentibus impertita, *potentia Dei est ad salutem*, id est, valet ad saluandos credentes. Id autem quod assumpsit, videlicet *iustitiam Dei in Euangelio reuelari*, ex eo probauit Paulus, quia *ira Dei de celo contra omnem iniustitiã in eodem Euangelio reuelatur.* Verè igitur Paulus assumpsit & probauit id quod est in questione positum, sed in proxima antecedenti propositione, non in priori illa quam Beza hinc ponit. Ait tamen Beza: *Hoc probaturus Paulus (nempe Euangelium esse potentiam Dei ad salutem) dixit, fidem (cuius mutua est relatio cum Euãgelij prædicatione) adferre nobis eam iustitiam que coram Deo nos approbet, ac proinde iter ad salutem ostendere.* Fallitur hinc egregiè & fallit lectorem Beza. Non enim Paulus, vt probaret Euangelium esse potentiam

Disput.
Apostoli-
ca con-
nexio.

tiam Dei ad salutem, dixit fidē adferre nobis
 eam iustitiā quę corā Deo nos approbet, etc.
 sed vt probaret quod dixerat, *Euangelium po-*
tentiā Dei esse ad salutem, dixit reuelari in Euāgelio
Dei iustitiā ex fide in fidem. Hoc Paulus dixit,
 nō id quod fingit Beza. Hęc verba Pauli sunt,
 non ea quę cōmentus est Beza. Nec dicit nec
 docet Paulus *fidem adferre iustitiā*, sed dicit ac
 docet *iustitiā Dei ex fide in Euāgelio reuelari.* Do-
 cet quid in Euangelio reuelatur, nō quid ad-
 fert iustitiā. Docet ipsam *iustitiā Dei ex fide*
in Euangelio reuelari, non quod hęc iustitia Dei
 sit ex fide, tanquam ex vnica & sola perfecta
 causa, vt nunc rem accipit Beza, eo quod vi-
 delicet iustitiā Dei, id est, summam illam in-
 tegratē quę in solo Deo est (sic enim iusti-
 tiam Dei hoc loco exposuit Beza) nos per
 fidem apprehendimus, vt nobis imputetur;
 (hic enim est Bezæ sensus latens) sed quod
 hęc iustitia Dei, videl. quā in nobis Deus fa-
 cit, vt suprā ostēdimus, sit ex fide in Deum,
 tanquā ex vna partiali & radicali causa, quia
 omnis vera iustitia à fide incipit. *Iustitia Dei*
ex fide apud Paulum nihil aliud est quàm i-
ustitia fidei quam Deus nobis largitur, quam
opponit iustitię humanę seu operum huma-
norum, quā sine Dei adiutorio & gratia
Christi superbi homines, siue ex doctrina le-
gis vt Iudæi, siue ex naturę lumine ac viri-
bus vt Gentiles, sibi venditant. Quod illa
Pauli verba manifestissimē ostendunt: Vt
inuc-

*Iustitia
 Dei ex
 fide.*

Phil. 3. *inueniar in Christo non habens meam iustitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi, quæ ex Deo est iustitia in fide. Iustitiam Dei ex fide manifestè exponit esse iustitiam fidei ex Deo: id est, ex dono Dei, ut suo loco plenius exponetur. Falsum ergo imprimis hoc est, docuisse antea Paulum quod fides adferret salutem, quasi illa unicum esset salutis consequenda instrumentum, ut postea Beza affirmat. Sic enim ex falso & fallaci fundamento statim superextruit: Nunc superest ut hoc probet Apostolus, non videlicet nullo alio instrumento quam fide hanc iustitiam consequi. Ponamus cum Beza Apostolum hoc probare velle. Attendamus quomodo iuxta Bezæ figmentum hoc probet. Probatur autem hoc ex hac diuisione ἀποσφ. Aut per fidem aliena iustitia nobis imputata iusti sumus coram Deo, aut nostra iustitia, id est, legis diuinæ obseruatione. Primum, vbi est apud Paulum hæc diuisio? Sanè nusquam. Si autem apud Paulum non est, quomodo ex ea Paulus aliquid probat? Deinde, quomodo est hæc diuisio αὐτερος, id est, plena & perfecta, & in qua aliud mediū inueniri nequeat? Nonne enim iusti esse possumus, & reuera sumus, iustitia quadam nec aliena per fidem imputata, nec nostra simpliciter, & qualicumque legis obseruatione, sed iustitia fidei quæ & nostra est, quia à Deo nobis donatur; & legis obseruationem indiuiduo nexu coniunctam (ut Beza falsus est) habet, non ex nostris viribus, aut legis doctri-*

Apostoli
intentū
Beza per-
uertit.

doctrina, sed ex Christi gratia, in quo creati sumus in operibus bonis, id est, ad opera bona facienda? Nihil ergo nisi mentitur & fallit haec tenus Beza. Videamus tamen quid ex diuisione proposita inferat. Subsumit: *Atqui tota vita hominum clamat, Deum in homines è celo iram suam effudisse. Sit ita. Concludit: Non sunt igitur iusti homines in sese.* Hæc cõclusio quidem de hominibus extra Christum, & necdum Christi gratia iustificatis, est vera: sed antecedentes eius propositiones, ex quibus inferitur, à Paulo hoc loco nõ ponuntur. Deinde ex hac tota argumentatione, eiusque conclusione, quid probatur, quid concluditur, vt illa propositio probetur, *Nos nullo alio instrumento quàm fide iustitiam consequi?* Quomodo sequitur: *Non sunt homines iusti in sese: ergo nullo alio instrumento quàm fide iustitiam consequimur?* An non sicut fidem Deus nobis largitur, qua iustitiam consequamur; sic & alias virtutes largiri potest, quibus eandem adipiscamur? Imò nõne propterea *charitatem diffudit in cordibus nostris, per Spiritum Sanctum qui datus est nobis, vt qui iniusti & impij eramus, faciendo opera iustitiæ iusti essemus? Qui enim facit iustitiam, iustus est; & beatus in factõ suo erit.* Non sunt homines in sese iusti, sed per Dei gratiam, eiusque varia dona, non per solam fidem, iusti fiunt. Habemus ergo incredibilem Bezæ impudentiam, & manifestam Paulinæ disputationis in ipso suo ex-

Ephes. 2:

Fides sola instrumentum iustitiæ consequendæ non est.

Rom. 5:

1. Ioan. 3: Iac. 2.

D ordio

Bezana
flagitia.

ordio corruptelam. Mentitur Paulum probare velle, Nos nullo alio instrumento quam fide iustitiam consequi. Argumentationem fingit qua Paulus hoc probet, cuius nullum vestigium in Pauli contextu apparet. Conclusio- nem format quæ ad rei propositæ probatio- nem nihil confert. Et tamen concludit ho- mo impudens: Hoc est filium Paulinæ disputa- tionis.

5. Postremò (quia aliò lectorem abduxit Beza) quid hæc omnia ad hæc Pauli verba, Reuelatur enim ira Dei de celo, &c. Hæc enim verba iam tractat Beza, & horum cum præ- cedentibus consequentiam ostendere voluit. Sed quia agnoscere noluit in Euāgelio iram Dei de celo reuelari, peccata & impietatem ab Euangelio argui, Paulinam disputatio- nem aliò deflexit, eiusque filum & cursum penitus perturbauit. Quod vt accommoda- tius faceret, verba huius loci iterum corrup- pit. Quū enim Paulus dicat, reuelari in Euā- gelio iram Dei de celo super homines impios & iniustos, bonus Beza vult Paulum dicere hanc iram Dei reuelari super omnes & singulos homines. In primis (inquit) notandum est, hæc ira accipienda non esse, quasi aliqui sint homines qui non sint impij nec iniusti, quos Apostolus hic non arguit: sed ita potius, vt sciamus omnes atque ad eò singulos homines ab Apostolo viriusque sceleris co- argui. Sed Pauli verbis manifestam vim fa- ciat. Non enim ait Paulus, Reuelatur ira Dei

6.
Alia ver-
borum
Pauli cor-
ruptio.

de celo

de cælo super omnem hominem: sed sic ait: Reuelatur ira Dei de cælo super omnem impietatem & iniustitiam hominum eorum qui veritatem in iniustitia detinent: vbi non solum de omnibus hominibus non loquitur, sed de solis impijs & iniustis, verum etiam de quibusdam tantum iniustis & impijs loquitur, nempe Gentium Philosophis & sapientibus, qui veritatem in iniustitia detinuerunt: id est, veritatem quam Deo reuelante cognouerunt (vnde subiungit, Quia quod notum est Dei, id est, quod de Deo cognosci potuit; manifestum est in illis, id est, illos non latuit; Deus enim illis manifestauit; seu notum fecit) aut loquendi libertate compressa texerunt, aut gestorum iniquitate negauerunt. Beza tamen contra apertissima Apostoli verba, quod de certa impiorum specie duntaxat dictum est, ad omnes planè homines trahi & torqueri vult.

At cur ita obsecro? Idem (inquit) ita intelligendū esse apparet ex eo quod instituta est disputatio non modo aduersus omnes in genere, sed sigillatim aduersus singulos homines, vt in vno Christo salutem quarant. Quod etiam docet ipsa Apostoli conclusio, qua vniversaliter exprimitur his verbis: Ex operibus legis nō iustificabitur omnis caro coram illo. Verum quidem est, Apostolum in sequentibus id docere, quod Deus conclusit omnia sub peccato, & quod omnes egent gloria Dei: sed ex illa conclusione aut disputatione Apostoli non sequitur Apostolum hoc loco aut in hac

Cap. 1. 29.

Beza excusatio refellitur.

D 2 senten.

sententia idem docere, quum disertè hîc non de omnibus, sed de solis impijs, adeoque de certo impiorum genere loquatur. Multò minùs sequitur (quod Paulum hoc loco docere Beza vult, & cuius rei gratia sic hunc locum sibi deprauandum existimauit) *nullo*

esse homines qui non sunt impij aut iniusti. Omnes enim certè homines in peccato inuenit Christus, vt in eo salutem omnes quærant, sed non omnes in peccatis suis relinquit Christus qui in eo salutem quærant. Alioqui malus medicus esset, veniens sanare peccatores,

Luc. 5. &
19.

& *saluū facere quod perierat*, si adhuc in suis peccatis omnes manerent. Sed insanus & impius Beza cum alijs horum temporum hæreticis, quia peccati seruitus illis placet, & sola apprehédente fide saluari volunt, omnes planè homines ac singulos, etiam in Christo regeneratos, adhuc impios & iniustos esse definiunt, & ad hanc detestabilem sententiam Paulinæ disputationis verba contorquent. Tenendus igitur diligenter verborum Pauli, qualem iam dedimus, verus & germanus sensus, ne hæreticorum corruptelis seducti, impijs eorum hæresibus fundamenta iaci, aut aditum aperiri sinamus.